

Президія НАН України розглянула

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 30 вересня 2009 року академік НАН України Б.Є.Патон поінформував присутніх про смерть першого космонавта України П.В.Поповича. Присутні на засіданні Президії НАН України вшанували пам'ять П.В.Поповича хвилиною мовчання.

Учасники засідання заслухали та обговорили доповідь директора Інституту проблем матеріалознавства ім.І.М.Францевича НАН України академіка НАН України В.В.Скорохода про наукову та науково-організаційну діяльність інституту за період 2004-2008 рр.

В обговоренні взяли участь академіки НАН України Б.Є.Патон, В.В.Панасюк, В.П.Семиноженко, І.К.Походня, заступник директора Інституту відновлювальної енергетики НАН України С.О.Кудря, завідувач відділу Інституту космічних досліджень НАН України та НКА України Л.І.Самойленко.

Президія НАН України зазначила, що, як і в минулі роки, для інституту в першу чергу характерним є високий рівень і результативність фундаментальних досліджень у найактуальніших напрямках сучасного неорганічного матеріалознавства. Це дає змогу досить активно виборювати на конкурсній основі право на виконання проектів за цільовими програмами НАН України, Державного фонду фундаментальних досліджень, за спільними програмами з РАН, Російським та Білоруським фондами фундаментальних досліджень.

Крім того, лише у 2008 році інститут виконував 45 проектів на загальну суму 2 млн. дол. США., які фінансувалися із різних міжнародних фондів.

Одним з вагомих показників результативності фундаментальних досліджень, що здійснюються в інституті, є кількість і якість наукових публікацій. За минулі 5 років співробітниками інституту видано 26 монографій і багато іншої друкованої продукції, в тому числі у закордонних рейтингових виданнях. Особливо було відмічено видання двотомної енциклопедії «Неорганическое материаловедение», яка вже отримала позитивні відгуки як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців.

Інститут певною мірою покращив стан своєї дослідницької бази, на її оновлення та розвиток у звітному періоді було витрачено з різних джерел фінансування близько 4,5 млн.грн. Крім того, інститут отримав від Президії НАН України кошти на придбання двох унікальних приладів, на базі яких створено два центри колективного користування. Разом з тим технологічна база інституту оновлюється дуже повільно і в цьому напрямі потрібна наполеглива систематична робота.

Інституту, його дирекції необхідно продовжувати роботу щодо збільшення обсягів госпдогвірної тематики. Зважаючи на певне пожвавлення у

передових галузях вітчизняного машинобудування, таких як ракетно-космічна і авіаційна техніка, енергетичне машинобудування, треба докласти зусиль, щоб зацікавити ці галузі у нових розробках інституту.

Було наголошено, що в цілому інститут досить динамічно розвивався в 2004-2008 рр. і досяг чималих успіхів у проведенні фундаментальних і прикладних досліджень з актуальних напрямів сучасного матеріалознавства. Президія НАН України запропонувала схвалити діяльність Інституту проблем матеріалознавства ім.І.М.Францевича НАН України за звітний період.

На закінчення Президія НАН України ухвалила відповідне рішення.

Далі було заслухано та обговорено доповідь голови Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України віце-президента НАН України академіка НАН України В.М.Геєця про Перспективні напрями комплексних (міждисциплінарних) досліджень установ секції на 2009–2013 роки.

У доповіді та виступах академіків НАН України Б.Є.Патона, Л.В.Губерського, П.П.Голочка, І.М.Дзюби, члена кореспондента НАН України В.С.Бакірова, заступника Міністра праці та соціальної політики України О.А.Степаненко, керівника Управління соціальної безпеки Апарату Ради національної безпеки і оборони України І.Ф.Гнибіденка, першого віце-президента Академії педагогічних наук України академіка АПН України В.М.Мадзігона, ректора Одеського державного економічного університету М.І.Зверякова було відзначено, що проблеми, які розглянула Президія НАН України, належать до числа першорядних для розвитку соціогуманітарних наук і всієї Національної академії наук України. Сучасна економічна і суспільно-політична ситуація в Україні і світі багато у чому по новому поставила питання про їх роль в обґрунтуванні шляхів подолання кризових явищ і виходу держави на шляхи зростання у нових якісних характеристиках, що визначатимуть цивілізаційний поступ ХХІ століття.

Соціогуманітарні дослідження, які об'єктивно відображають не лише соціально-економічні реалії, але й настрої та інтереси народу, чимало сприяють суспільному прогресові.

Доповідь академіка НАН України В.М.Геєця, виступи в її обговоренні засвідчили, що розроблені Секцією суспільних і гуманітарних наук НАН України Перспективні напрями наукових досліджень і система заходів з їх реалізації є відповіддю цілком адекватною новим умовам і завданням.

По суті йдеться про нову стратегію планування й організації дослідницької роботи, яка переносить центр ваги з розрізнених досліджень у рамках окремих наукових дисциплін на комплексну міждисциплінарну розробку найбільш актуальних проблем сучасності.

Реалізація накреслених задумів вимагає принципово більш високого рівня науково-організаційної роботи, залучення до неї широкого активу провідних

вчених, формування численних міжвідділенських і міжінститутських творчих колективів, постійно діючих наукових семінарів та інших форм спілкування спеціалістів. Посилюється також значення координації наукових розробок з галузевими академіями та Міністерством освіти і науки України, з зарубіжними партнерами.

Не менш важливим є досягнення тісної предметної співпраці на постійних засадах з органами державної влади, місцевого самоврядування, діловими колами, громадськими організаціями, без чого неможливо забезпечити адресність розробок, втілення їх у політичні та управлінські рішення.

Участь у обговоренні представників органів державної влади, ректорів провідних вищих навчальних закладів засвідчила розуміння важливості завдань і проблем, що постають перед академічним суспільствознавством. На часі розширення плідної співпраці, яка може принести державі і суспільству значні результати.

На закінчення Президія НАН України ухвалила відповідне рішення.

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про участь делегації НАН України у засіданні Ради Міжнародної асоціації академій наук та Форумі наукової та творчої інтелігенції країн СНД, що відбулися в Кишиневі; про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту»; про результати атестації молодих учених-стипендіатів Президента України й НАН України та конкурсу на здобуття стипендій Президента України й НАН України для молодих учених на поточні вакансії; про нагородження працівників Українського державного науково-дослідного і проектно-конструкторського інституту гірничої геології, геомеханіки і маркшейдерської справи НАН України з нагоди 80-річчя від дня заснування; про нагородження ветеранів Фізико-технічного інституту низьких температур ім.Б.І.Веркіна НАН України з нагоди 90-річчя від дня народження академіка НАН України Б.І.Веркіна; про затвердження Положення про Експертно-перевірну комісію НАН України, її складу та Типового положення про Експертну комісію установи НАН України з проведення експертизи цінності документів; про Міжнародний форум «Інновації та технології вищої якості» та виставку «Нанотехнології-2009»; про продовження співробітництва НАН України з Українським науково-технологічним центром; було розглянуто низку кадрових питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України тощо.

Секретаріат Президії НАН України